

BG

BG

BG

Проект за

РЕГЛАМЕНТ НА КОМИСИЯТА

от [...] година

за формулиране на указания, въвеждащи компенсаторен механизъм за разходите на операторите на електропреносни мрежи при поемането на трансгранични преноси на електроенергия и за формулиране на общ регулаторен подход за таксуване на преноса

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1228/2003 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия¹, и по-специално член 8, параграфи 2 и 3 от него,

като има предвид че:

- (1) Регламент (ЕО) № 1228/2003 предвижда създаването на компенсаторен механизъм между операторите на електропреносни мрежи при поемането на трансгранични преноси. В съответствие с посочения Регламент, Комисията следва да формулира указания, уточняващи подробно процедурата и методиката, които да се прилагат по отношение на компенсаторния механизъм между операторите на електропреносни мрежи при поемането на трансгранични преноси, както и да формулира подходящи правила, водещи до постепенно хармонизиране на определянето на таксите (charges) в рамките на националните тарифни системи.
- (2) Откакто за пръв път бе осъзната необходимостта от компенсаторен механизъм между операторите на електропреносни мрежи, бе натрупан ценен опит — по-специално чрез доброволното създаване на компенсаторни механизми от такива оператори. От друга страна, обаче, операторите на електропреносни мрежи срещат все по-големи трудности при постигането на споразумения за такива доброволни механизми.
- (3) Чрез въвеждането на задължителни указания за създаването на компенсаторен механизъм между операторите на електропреносни мрежи следва да се осигури стабилна основа за действието на този компенсаторен механизъм, както и справедливо компенсиране на операторите на електропреносни мрежи за техните разходи за поемането на трансгранични преноси на електроенергия.

---

¹ ОВ L 176, 15.7.2003 г., стр. 1

- (4) Операторите на електропреносни мрежи в трети страни, сключили споразумения с Европейския съюз, по силата на които тези страни са въвели и прилагат нормативната уредба на Европейския съюз в областта на електроенергетиката, следва да имат възможност да участват в компенсаторния механизъм при трансграничен пренос на електроенергия на равноправна основа с операторите на електропреносни мрежи от държавите-членки.
- (5) Уместно е да бъдат въведени механизми, даващи възможност за третирането на оператори на електропреносни мрежи в такива трети страни, които не са сключили споразумения с Европейския съюз, по силата на които те биха въвели и биха прилагали нормативната уредба на Европейския съюз в областта на електроенергетиката, което третиране да е на справедлива и равноправна основа с операторите от държавите-членки.
- (6) Операторите на преносни мрежи следва да бъдат компенсирани за загубите на енергия, произтичащи от поемането на трансгранични преноси на електроенергия. Тези компенсации следва да се основават на оценка на загубите, които биха се получили при отсъствие на транзитни преноси на електроенергия.
- (7) Следва да бъде създаден фонд за компенсиране на операторите на преносни мрежи за разходите за осигуряване на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия. Размерът на този фонд следва да се основава на обхващаща целия Европейски съюз оценка на дългосрочните средни пределни разходи (long run average incremental costs) за осигуряването на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия.
- (8) Спрямо операторите на електропреносни мрежи в трети страни следва да се прилагат същите цени за използване на преносната мрежа в Европейския съюз, каквито се прилагат спрямо операторите на преносни мрежи в държавите-членки.
- (9) Различията в таксите (charges), заплащани от производителите на електроенергия за достъп до електропреносната мрежа, не трябва да препятстват вътрешнообщностния пазар. По тази причина, средните такси за достъп до мрежата в държавите-членки следва да бъдат в рамките на интервал, даващ възможност да се осигури реализация на ползите от хармонизирането.
- (10) Мерките, предвидени в настоящия Регламент, са в съответствие със становището на Комитета, учреден по силата на член 13 от Регламент 1228/2003,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Операторите на преносни системи следва да получават компенсация за разходите, настъпили в резултат на поемането в техните мрежи на трансгранични преноси на електроенергия, въз основа на указанията, формулирани в Част А на Приложението.

Член 2

Таксите (charges), прилагани от операторите на електропреносни мрежи, следва да бъдат в рамките на интервала, посочен в Част Б на Приложението.

Член 3

Настоящият Регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз.

Настоящият Регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставен в Брюксел на [...] година.

За Комисията

[...]

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Част А

УКАЗАНИЯ ЗА ВЪВЕЖДАНЕТО НА КОМПЕНСАТОРЕН МЕХАНИЗЪМ МЕЖДУ ОПЕРАТОРИТЕ НА ЕЛЕКТРОПРЕНОСНИ МРЕЖИ

1. Общи положения

1.1. Компенсаторният механизъм между оператори на електропреносни мрежи при международен пренос (Механизмът за ИТС) следва да осигурява компенсация на разходите за поемане на трансгранични преноси на електроенергия, включително за предоставяне на трансграничен достъп до международно свързаната мрежа.

1.2. Европейската мрежа на операторите на преносни мрежи за електроенергия (ENTSO-E) следва да създаде Фонд за ИТС, с цел компенсиране на операторите на електропреносни мрежи за разходите за поемане на трансгранични преноси на електроенергия.

Фондът за ИТС следва да предоставя:

(1) пълни компенсации за загубите, настъпили в електропреносните мрежи на всички национални електропреносни системи в резултат от поемането на трансгранични преноси на електроенергия;

и

(2) пълни компенсации за осигуряването на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия.

1.3. Вноските в Фонда за ИТС следва да се изчисляват съгласно посоченото в Раздел 6.

Плащанията от Фонда за ИТС следва да се изчисляват съгласно посоченото в Раздел 4 и Раздел 5.

Вноските в и плащанията от Фонда за ИТС следва да се правят за периода от [дата на влизане в сила] до 31 декември 2010 г. и след това на годишна основа. Отговорността за въвеждането на порядък за събирането на вноските в и осъществяването на плащанията от Фонда за ИТС, както и отговорността за определяне на сроковете за плащанията, се възлага на Европейската мрежа на операторите на преносни мрежи за електроенергия. Всички вноски и плащания следва да бъдат направени в рамките на една година след края на периода, за който се отнасят.

1.4. Групата на европейските регулатори в областта на електроенергията и природния газ (ERGEG), създадена с Решение 2003/796/ЕО на Комисията²,

---

² ОВ J 296, 14.11.2003 г., стр. 34

следва ежегодно да докладва на Комисията относно прилагането на Механизма за ITC и относно управлението на Фонда за ITC.

ENTSO-E следва да сътрудничи за изпълнението на тази задача на Комисията и на ERGEG и да предоставя на ERGEG цялата необходима за тази цел информация.

- 1.5. Всеки оператор на електропреносна мрежа следва да предоставя на ENTSO-E и на ERGEG цялата необходима информация относно прилагането на Механизма за ITC.
- 1.6. Транзитният пренос на електроенергия (transit of electricity) следва да се изчислява като се използва по-ниската от абсолютните стойности на внесените и изнесените количества по междусистемните връзки, при които се предоставя капацитет по начин, съответстващ на указанията за управление при претоварване, формулирани в Приложение I към Регламент (ЕО) № 1228/2003.
- 1.7. За целите на настоящата част на Приложението, нетният пренос на електроенергия (net flow of electricity) означава разликата между всички изнесени количества електроенергия от дадена преносна мрежа и всички внесени количества електроенергия в същата преносна мрежа.
- 1.8. В периода до учредяването на ENTSO-E, операторите на преносни системи следва да сътрудничат помежду си за изпълнение на задачите, които се възлагат на ENTSO-E във връзка с Механизма за ITC.
2. Участие в Механизма за ITC
  - 2.1. Всеки регулаторен орган следва да осигури участие в Механизма за ITC на операторите на електропреносни системи от неговия район на компетентност, както и изискване да не се въвеждат допълнителни такси (charges) във връзка с разходите за поемане на трансгранични преноси в таксите за достъп до мрежите, прилагани от операторите на електропреносни мрежи.
  - 2.2. Операторите на преносни системи от трети страни, сключили споразумения с Европейския съюз, по силата на които тези страни са въвели и прилагат нормативната уредба на Европейския съюз в областта на електроенергетиката, следва да имат право да участват в Механизма за ITC.

По-специално, право да участват в Механизма за ITC следва да имат операторите на електропреносни мрежи, опериращи на териториите, определени в член 2, параграф 1, първо тире от Решение 2008/02 на Съвета на министрите на Енергийната общност от 27 юни 2008 г. Това включва операторите на електропреносни мрежи от Албания, Босна и Херцеговина, Бившата югославска република Македония, Черна Гора, Сърбия и Косово (в съответствие с Резолюция 1244 на Съвета за сигурност на ООН).

Всеки оператор на електропреносна мрежа от трета страна, който участва в Механизма за ITC, следва да бъде третиран на равнопоставена основа с операторите на електропреносни мрежи от държавите-членки.

3. Многостранни споразумения

- 3.1. ENTSO-E следва да съдейства за сключването на многостранни споразумения за компенсиране на разходите за поемането на трансгранични преноси на електроенергия между участващите в Механизма за ИТС оператори на електропреносни мрежи, както и операторите на електропреносни мрежи от такива трети страни, които не са сключили споразумения с Европейския съюз, по силата на които те биха въвели и биха прилагали нормативната уредба на Европейския съюз в областта на електроенергетиката.
- 3.2. Подобни многостранни споразумения следва да са насочени към осигуряване на равнопоставена основа при третирането на оператор от трета страна с третирането на оператор на електропреносна мрежа от страна, участваща в Механизма за ИТС.
- 3.3. В случаите, когато това е необходимо, в тези многостранни споразумения би могло да се препоръчва прилагането на подходящо уточняване на общата сума на компенсациите за разходите за осигуряване на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия, определени съгласно посоченото в Раздел 5. Всяко такова уточняване следва да бъде предмет на одобрение от страна на Комисията.
- 3.4. Третирането на оператор на преносна система от трета страна следва да не е по-малко благоприятно в сравнение с третирането на оператор на преносна система, участващ в Механизма за ИТС.
- 3.5. ENTSO-E следва да представя всички такива многостранни споразумения на Комисията.

4. Компенсации за загубите

- 4.1. Компенсациите за загубите, настъпили в националните електропреносни мрежи в резултат от поемането на трансгранични преноси на електроенергия следва да се изчисляват отделно от компенсациите за осигуряването на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия.
- 4.2. Размерът на загубите, настъпили в националните електропреносни мрежи, следва да се установява чрез изчисление на разликата между:
  - (1) размера на загубите, действително настъпили в дадената електропреносна мрежа през съответния период;
  - и
  - (2) оценения размер на загубите в електропреносната мрежа, които биха настъпили през съответния период ако нямаше транзитен пренос на електроенергия.
- 4.3. Отговорността за извършването на посоченото в точка 4.2 изчисление следва да се предостави на ENTSO-E. Това изчисление може да се основава на оценки за различни моменти от времето през съответния период.

- 4.4. Размерът на загубите, настъпили в дадена национална електропреносна мрежа в резултат от трансгранични преноси на електроенергия следва да се изчислява на същата основа като тази, която е одобрена от регулаторния орган по отношение на всички загуби в националните електропреносни мрежи.

В случаите когато регулаторният орган не е одобрил основа за изчисляване на загубите през период от време, съответстващ на период, за който се прилага Механизмът за ИТС, за целите на Механизма за ИТС размерът на загубите следва да бъде оценен от ENTSO-E.

5. Компенсации за предоставянето на инфраструктура за трансгранични преноси на електроенергия

- 5.1. Общата сума на компенсациите за осигуряването на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия, следва да се определя от Комисията.

- 5.2. За целите на определянето на общата сума на компенсациите за осигуряването на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия, ERGEG следва да съдейства на Комисията за подготовката на обхващаща целия ЕС оценка на инфраструктурата, свързана с улесняването на трансграничните преноси на електроенергия. Също така, ENTSO-E следва да предостави на Комисията и на ERGEG необходимото съдействие за целите на провеждането на тази оценка.

Посочената оценка следва да съдържа техническа и икономическа оценка на прогнозните дългосрочни средни пределни разходи на годишна основа (forward-looking long-run average incremental costs on an annual basis) за осигуряването на разполагаемост на такава инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия през съответния период и следва да се основава на признати стандартни методики за оценка на разходите.

При оценката на разходите за осигуряването на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия следва да се отчитат и приходите от предоставянето на капацитетни възможности за междусистемни връзки (allocation of interconnection capacities).

Посочената оценка в рамките на Европейски съюз следва да обхваща съответната инфраструктура във всички държави-членки, в участващите в Механизма за ИТС трети страни, както и в мрежите, експлоатирани от оператори на електропреносни мрежи, които са сключили многостранни споразумения съгласно посоченото в раздел 3.

- 5.3. В периода докато Комисията извърши оценката, посочена в точка 5.2, общата сума на компенсациите за осигуряването на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия се фиксира на 100 000 000 евро годишно.

- 5.4. Общата сума на компенсациите за осигуряването на разполагаемост на инфраструктура за поемането на трансгранични преноси на електроенергия следва да се разпределя между операторите на електропреносни мрежи,

носещи отговорност за националните електропреносни мрежи, пропорционално на:

- (1) коефициента на транзитен пренос (transit factor), изразяващ дела на транзитните преноси по съответната национална електропреносна мрежа спрямо всички транзитни преноси по всички обхванати национални електропреносни мрежи;
- (2) коефициента на натоварване (load factor), изразяващ дела на транзитните преноси спрямо общия товар на съответната национална преносна система, отнесен към дела на всички транзитни преноси спрямо общия товар на всички обхванати национални преносни системи.

Тежестта на коефициента на транзитен пренос следва да бъде 75 %, а тежестта на коефициента на натоварване — съответно 25 %.

6. Вноски във Фонда за ИТС

6.1. Операторите на електропреносни мрежи следва да правят вноски във Фонда за ИТС, пропорционални на дела на абсолютната стойност на нетните преноси на получена и подадена електроенергия от техните национални електропреносни мрежи спрямо сумата на абсолютните стойности на нетните преноси на получена и подадена електроенергия от всички обхванати национални преносни мрежи.

6.2. В това изчисление следва също да бъдат отчетени вносът и износът на електроенергия, попадащи под обхвата на разпоредбите в раздел 7.

7. Вид такса (fee) за използване на преносната мрежа при внос и износ на електроенергия от/към трети страни.

7.1. Този вид такса за използване на електропреносната система за всеки внос и износ на електроенергия от/към трети страни следва да се заплаща в случай, че:

- (1) съответната трета страна не е сключила споразумение с Европейския съюз, по силата на което тази страна да въвежда и прилага нормативната уредба на Европейския съюз в областта на електроенергетиката;

и

- (2) съответният оператор на електропреносна мрежа, който носи отговорност за мрежата, от която се внася електроенергията, или за мрежата, към която се изнася електроенергията, не е сключил многостранно споразумение като споменатото в раздел 3.

Този вид такса (fee) следва да бъде изразена в евро/мегаватчас.

7.2. Всеки участник в Механизма за ИТС следва да начислява този вид такса за използване на преносната мрежа при планов внос и износ на електроенергия между съответната национална електропреносна мрежа и електропреносната мрежа на третата страна.

- 7.3. Този вид такса за използване на електропреносната мрежа следва предварително да се изчислява от ENTSO-E за всяка година. Тя следва да съответства на оценката на вноската за мегаватчас, която операторите от участваща в Механизма за ИТС страна биха направили на Фонда за ИТС във връзка с прогнозните трансгранични преноси на електроенергия през съответната година.

Част Б

УКАЗАНИЯ ЗА ОБЩ РЕГУЛАТОРЕН ПОДХОД КЪМ ТАКСУВАНЕТО НА ПРЕНОСА

1. Средногодишните тарифни такси (charges) за пренос, заплащани от производителите във всяка държава-членка, следва да бъдат в рамките на интервалите, посочени в точка 3 на настоящата част.
2. Средногодишните тарифни такси за пренос, заплащани от производителя, представляват общата сума на всички заплатени от производителите тарифни такси за пренос, разделена на общото измерено количество електроенергия, подавана от производителите към преносната мрежа на съответната държава-членка.

При изчислението на общата сума на заплатените от производителите тарифни такси за пренос не трябва да се включват следните видове такси:

- (1) таксите, заплащани от производителите за физически активи, необходими за свързването към преносната мрежа или за подобрения по това свързване;
  - (2) таксите, заплащани от производителите за спомагателни услуги (ancillary services);
  - (3) специфичните такси, заплащани от производителите във връзка със загубите на производителите.
3. Стойността на средногодишните тарифни такси за пренос, заплащани от производителите, следва да бъде в рамките на интервала от 0 до 0,5 €/MWh, с изключение на таксите, прилагани в Дания, Швеция, Финландия, Ирландия и Великобритания и Северна Ирландия.

Стойността на средногодишните тарифни такси за пренос, заплащани от производителите в Дания, Швеция и Финландия, следва да бъде в рамките на интервала от 0 до 0,7 €/MWh.

Стойността на средногодишните тарифни такси за пренос, заплащани от производителите в Ирландия и във Великобритания и Северна Ирландия следва да бъде в рамките на интервала от 0 до 2,5 €/MWh.